

WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

CENA NUMERU 5 ZŁ.

ROK I, Nr 101

SOBOTA

23 października 1948 r.

Wsch. sl. 6.14, zach. 16.31

Rząd francuski celowo przedłuża konflikt pragnąc zmusić górników do uległości Ostre zarządzenie policyjne

Według wiadomości skrajnie reakcyjnej „Epoque”, rząd francuski zamierza wzmocnić akcję policyjną przeciwko strajkującym, przewidując w tym celu: 1) ściągnięcie do Francji oddziałów żandarmerii, stacjonujących w Niemczech Zachodnich, 2) wstrzymanie urlopów wojskowych i 3) oddanie do dyspozycji min. spraw wewnętrznych poważnych kontyngentów wojskowych.

Według prawniczego „Ce Matin le Pays”, min. Lacoste wystąpił z gwałtownym atakiem przeciwko górnikom cudzoziemskim, biorącym udział w strajku.

W kołach postępowych wyraża się przekonanie, że celem polityki rządowej jest przedłużenie konfliktu w sprawie górników w przewidywaniu materialnego wyczerpania strajkujących.

Przypomina się, że analogiczną metodę zastosowano podczas strajku w listopadzie w 1947 r. W kołach tych podkreśla się, że jedynie podjęcie bezpośrednich rozmów ze strajkującymi może przynieść rozwiązanie sytuacji w przemyśle górniczym.

Do akcji przeciwko strajkującym górnikom władze francuskie rzucają w dalszym ciągu nowe oddziały policyjne, żandarmerii i gwardii ruchomej.

Akcja ta koncentruje się w czterech zagłębiach węglowych: północnym, Loary, Carmaux i Decazeville, W Zagłębiu Nord i Pas de Calais, od bywa się w dalszym ciągu wzmacnianie sił policyjnych.

W Forbach, gwardia ruchoma obrzuciła granatami izawiacymi obóz górników. Pracowników tych zmuszono, pod groźbą karabinów do zejścia w głąb kopalni. W Faulquemont, 12 górników pobito do krwi. W Creutzwald i Falck, gwardia ruchoma rzucała granaty izawiacze do mieszkań robotniczych, raniąc kilkoro dzieci.

W zagłębiu Carmaux zanotowano odprężenie wskutek wszczęcia roz-

mów między strajkującymi a władzami policyjnymi.

Federacja Związków Zawodowych górników w opublikowanym komunikacie podkreśliła odpowiedzialność rządu za przedłużanie się konfliktu, stwierdzając, że minister Lacoste uchylił się od prowadzenia rozmów ze strajkującymi i nie udzielił przyrzeczonej odpowiedzi.

Biuro Konfederalne CGT wyraziło swoje całkowite poparcie dla akcji górników. Zbiórka w okręgu paryskim przekroczyła 12 mil. franków.

Cieżki przemysł Zagłębia Ruhry Amerykanie chcą oddać hitlerowskim kapitalistom

Jak informuje agencja Telepresse zaledwie w kilka godzin po tym, jak rząd brytyjski skapitulował wobec żądań amerykańskich, godząc się na natychmiastowe przerwanie demontażów w zakładach zbrojeniowych na terenie zachodnich Niemiec, przyszło ze strony amerykańskiej nowe zaskoczenie.

Posel amerykański w Londynie, Lewis Douglas, z polecenia administratora planu Marshalla. Paula Hoffmana, zwrócił się do min. Bevina z żądaniem, aby natychmiast, bez uprzedniej wymiany not między Londynem a Waszyngtonem, wyraził zgodę na zwrot zachodnio-niemieckiego ciężkiego przemysłu byłym właścicielom, hitlerowcom.

Jednocześnie Douglas zwrócił się do posła francuskiego w Londynie. Rene Massigli z żądaniem, aby rząd francuski przyjął tę samą propozycję. Douglas zamierzał w ten sposób wywołać wrażenie „jednomyslnego porozumienia”

Administrator planu Marshalla, Paul Hoffman, jak mówią we Frankfurcie, ma zamiar teraz z Frankfurtu udać się do Kolonii, następnie do Zagłębia Ruhry, wreszcie pojedzie do Berlina, gdzie ma odbyć konferencję z amerykańskim zarządem wojskowym i z generałem Clay'em.

Podobno Hoffman podczas bytności swej w Zagłębiu Ruhry ma rozmawiać z byłymi hitlerowskimi potentatami ciężkiego przemysłu w sprawie natychmiastowego i najformalniejszego przywrócenia im praw własności.

Wielkie i szlachetne cele ONZ powinny być poparte przez wszystkich pragnących szczerze współpracy Zgodna dyskusja nad rezolucją meksykańską

Komisja Polityczna Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych, rozpatrywała w czwartek, projekt rezolucji meksykańskiej, zawierającej wezwania do wielkich mocarstw, by zdwoili wysiłki w celu osiągnięcia porozumienia i utrwalenia pokoju.

Wszyscy mówcy, występujący na tym posiedzeniu poparli projekt rezolucji meksykańskiej. Przedstawiciel St. Zjednoczonych John Foster Dulles oświadczył, że jak najszybsze zawarcie traktatów pokojowych jest główną troską Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Delegat radziecki Wyszyński podkreślił, że rezolucja meksykańska jest wyrazem celów, do których dąży Organizacja Narodów Zjednoczonych.

„Wielkie i szlachetne cele Narodów Zjednoczonych powinny być poparte przez wszystkich tych, którzy pragną szczerze współpracy międzynarodowej” — oświadczył Wyszyński.

Delegat radziecki dodał, że złożył poprawkę do propozycji meksykańskiej w celu rozszerzenia znaczenia jej ostatniego paragrafu.

Am. Lange (Polska) oświadczył m.in.:

Delegacja moja przestudiowała z żywą sympatią projekt rezolucji meksykańskiej. Rząd mój zawsze uważał, że przyjacielska współpraca pomiędzy wielkimi mocarstwami, która pozwoliła na wygranie wspólnej wojny z faszyzmem, jest jedyną podstawą dla budowy trwałego i sprawiedliwego pokoju. Nasz rząd i delegacja polska zgadzają się całkowicie na przedmiot i podstawowe idee objęte projektem rezolucji meksykańskiej.

(Dokończenie na str. 2).

St. Zjednoczone i Anglia nie ujawniają chęci zmniejszenia zbrojeń

Podkomitet zbrojeń typu klasycznego Komisji Politycznej ONZ, zakończył w czwartek dyskusję nad radziecką propozycją w sprawie rozbrojenia. Na ostatnim posiedzeniu wygłosili przemówienia delegacji ZSRR, Wielkiej Brytanii, Francji i Chin.

Odpowiadając na wystąpienie delegata brytyjskiego — Falla, przedstawicieli ZSRR — Malik oświadczył, że stanowisko Wielkiej Brytanii i USA dowodzi chęci tych mocarstw nie zmniejszania zbrojeń. Celem kierowanych pod adresem Związku Radzieckiego pytań było nie tyle dążenie do osiągnięcia porozumienia, ile do zagmatwania całej sprawy przy tworzeniu pozorów, że oba te mocarstwa są faktycznie zainteresowane w projekcie radzieckim.

Malik odrzucił propozycję francuską wprowadzenia „systemu kontrolne-

go”, podkreślając, że zbieranie informacji nie jest równe z ograniczeniem zbrojeń i nie przyczyni się do zwiększenia międzynarodowego bezpieczeństwa.

Podkomitet odrzucił większością głosów wniosek radziecki natychmiastowego głosowania paragrafami nad złożonym projektem.

Komunikat Prezydium NKW SL

20 października rb. odbyło się posiedzenie Prezydium Naczelnego Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Ludowego pod przewodnictwem prezesa Wincentego Baranowskiego. W posiedzeniu wzięli udział — sekretarz generalny, Antoni Korzycki, wiceprezesi — Bolesław Pododworny, Jan Grubecki i Piotr Szymanek, zastępcy sekretarza generalnego — Aleksander Juszkiewicz i Tadeusz Rek, oraz Jan Dąb-Kocioł, Stefan Dybowski, Stefan Ignar, Antoni Mitura, Władysław Szymanowski i Aleksander Kaczocha.

Omówiono konferencję wojewódzkie SL działaczy gminnych i powiatowych, odbyte w dniu 10 października rb. we wszystkich województwach, bieżące sprawy spółdzielcze, prasowe, organizacyjne i inne.

Poszczególne sprawy referowali — sekretarz generalny, Antoni Korzycki, wiceprezes Jan Grubecki, z-ca sekretarza generalnego, Aleksander Juszkiewicz, z-ca sekretarza generalnego Tadeusz Rek.

Demonstracje robotnicze w Heidelbergu

Ostatnio odbyła się w Heidelbergu (amerykańska strefa okupacyjna) demonstracja 15 tys. robotników domagających się podwyżki płac oraz obniżki cen. W czasie demonstracji, która trwała godzinę, tramwaje nie kursowały, a wszystkie sklepy były zamknięte.

Propozycje »małej szóstki« w sprawie Berlina

Według wiadomości krążących w kulisach ONZ, na ostatnim posiedzeniu 6 członków Rady Bezpieczeństwa niezainteresowanych bezpośrednio, w t. zw. „problemie berlińskim”, opracowano projekt rezolucji, który ma być przedłożony na piątkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa.

Zdaniem kół politycznych, zbli-

żonych do Rady, rezolucja ma zwrócić się z apelem do obu stron, tj. do Związku Radzieckiego oraz do trzech mocarstw zachodnich o cofnięcie ograniczeń komunikacyjnych w Niemczech.

Rezolucja ma przewidywać następnie zwołanie rady 4 ministrów spraw zagranicznych, celem przedyskutowania zagadnienia niemieckiego w całości.

Wybory do władz Związku Samopomocy Chłopskiej

Dziesiątego bm. rozpoczęły się wybory do władz ZSCH. Zaczęło je województwo rzeszowskie w 10 gromadach powiatu krasieńskiego, obecnie dobiegają już końca przedwyborcze zebrania powiatowe na terenie całego kraju.

Na około 42 tys. gromad w kraju ponad 37 tys. jest zorganizowanych w ZSCH. Koła Samopomocy liczą 1.017.533 członków. Niestety — tylko w połowie są to chłopi mało- i średniorolni, reszta — to posiadacze większych gospodarstw. Niektórzy zaś to spekulanci i wyzyskiwacze wiejscy.

Jeżeli porównamy procentowo ilość gospodarstw małych w kraju z ilością większych i jednocześnie dotychczasowe wpływy ich przedstawicieli w ZSCH, stwierdzić musimy, że silniejsza liczebnie biedota bierze nieproporcjonalnie mały udział w samym ZSCH i jego władzach.

ZSCH był wskutek tego dotychczas w pewnej części domeną wpływów bogaczy wiejskich. Wykupili oni prawie 80 proc. przeznaczonego dla wsi na jesieni nawozów sztucznych, zostawiając dla małych gospodarstw, których jest ponad 76 proc. w kraju, za ledwie 1/5 ogólnej ilości nawozów.

Ośrodki maszynowe obsłużyły w tym roku 61.288 gospodarstw, w tym ponad 12 tys. gospodarstw dużych, których właściciele posiadali konie.

Przy otrzymywaniu kredytów również pokazała większość przy padła bogaczom. Oni otrzymali prawie wszystkie nasiona selekcyjne do siewu. Tak samo zakontraktowali gros roślin przemysłowych, bydła i trzody chlewnej.

Taki stan rzeczy, utrwalający wyzysk biedoty wiejskiej i średnich chłopów przez bogaczy, nie może nadal istnieć. W oparciu o wytyczne, powzięte przez Naczelne Komitety stronnictw chłopskich i centralnych władz obu partii robotniczych rozpoczęła się na wsi ożywiona i powszechna dyskusja przedwyborcza. Trzeba z władz ZSCH wyrugować spekulantów, żerujących na biedocie wiejskiej, a tym samym odciąć ich od wpływu na życie wsi. W dyskusji tej biorą udział nie tylko członkowie ZSCH, lecz również i inni chłopi, a nawet i kobiety. Razem ponad piętnaście milionów ludzi.

Teraz właśnie wychodzą jaskrawo na jaw i stają się zrozumiałe dla szerszego ogółu wsi wszystkie formy wyzysku na wsi.

Po wyrugowaniu bogaczy z władz ogniw terenowych ZSCH, ich miejsce zajmą mało- i średniorolnicy, stanowiący 80 proc. mieszkających wsi, którzy poprowadzą wieś do planowego, zespołowego gospodarowania i społecznego zaspokajania potrzeb.

Walka o sprawiedliwość społeczną na wsi trwa. Jednym z decydujących jej etapów są wybory do władz ZSCH. E. F.

Akcja szkoleniowa SL i PSL zbliza oba stronnictwa

W dniu 21 bm. zakończył się czterodniowy kurs szkoleniowy Wojewódzkich Komisji Współdziałania SL i PSL, w których wzięło udział 72 członków obu stronnictw chłopskich.

Na kursie omówiono historię i działalność ruchu ludowego, dzieje i ideologię ruchu robotniczego, nowe drogi rozwoju gospodarczego ze specjalnym uwzględnieniem wsi, oraz sprawy jednolitego ruchu ludowego.

Zagadnienia powyższe omówili z ramienia SL: Marszałek Sejmu Kowalski, prezes — Baranowski, sekretarz generalny — wicepremier Korzycki, z-ca sek. gen. pos. Jusziewicz, min. Dąb-Kociół, pos. Ozga-Michalski, pos. Sadrakula, prezes ZSCh — Ignar, oraz pos. Pszczółkowski.

Z ramienia PSL: prezes Niecko, sekretarz generalny — Banach, zastępca sek. gen. Thomas, pos. Kotter oraz red. Schayer.

Pogląd PPR na aktualne zagadnienia przedstawił ob. Tepicht.

W ożywionej dyskusji przeprowadzona została krytyczna ocena historii ruchu ludowego od jego początków do chwili obecnej oraz analiza dotychczasowych błędów ideologicznych w ruchu ludowym. Szczególnie podkreślono zbagatelizowanie skutki agrarnego.

Dyskutowano o konieczności rozszerzenia uświadamienia mas chłopskich w dziele uspołecznienia wsi i stworzenia wyższych form gospodarki rolnej — spółdzielczości produkcyjnej, oraz na konieczność

bezwzględnej likwidacji wyzysku biedoty wiejskiej przez bogatych chłopów.

Podkreślono pozytywny stosunek do osiągnięć Wielkiej Rewolucji Październikowej oraz położono nacisk na pogłębienie sojuszu chłopsko-robotniczego w marszu do ustroju socjalistycznego.

Należy zaznaczyć, że podobne akcje szkoleniowe będą prowadzone w dalszym ciągu dla działaczy wojewódzkich i powiatowych.

Wieczorem uczestnicy kursu byli obecni na akademii, zorganizowanej przez NKW SL, która była poświęcona przyjaźni polsko-radzieckiej.

Robotnicy włoscy żądają podwyżki Zapowiedź strajku powszechnego

W miejscowości Lentini na Sycylii ogłoszono stan wyjątkowy. Aresztowano 40 robotników rolnych oraz jednego z przywódców syndykalnych, który interweniował na polu.

W ważnym ośrodku górniczym Carbonia na Sardynii toczy się między robotnikami a pracodawcami zażość walka o podwyżkę płac. Celem niedopuszczenia do unieruchomienia warsztatów pracy, związek zawodowy zwrócił się o poparcie do Konfederacji Pracy i zaapelował do wszystkich robotników wyspy o okazanie solidarności.

W Cagliari na Sardynii zakończył się 8-dniowy strajk pracowników komunalnych wobec przyjęcia przez władze miejskie ich warunków.

W szeregu ważnych ośrodków włókienniczych w Piemontie zapo-

wiedziano w piątek 24-godzinny strajk powszechny na znak protestu przeciw bezprawnemu zarządzeniu właścicieli przedsiębiorstw.

Zabronili oni kilku kierownikom związków zawodowych wygłaszania przemówień do robotników na terenie fabryki w czasie przerwy w pracy.

W fabryce Fiata w Turynie wydano z pracy 7 robotników, pomimo, że zostali oni zwolnieni przez sąd od zarzutu zatrzymania kilku kierowników tej fabryki podczas ostatniego strajku.

Ludność Korei Płd. walczy o wolność Chłopi biorą udział w powstaniu

W Korei południowej, gdzie wybuchło powstanie ludowe przeciw rządowi opierającemu się na amerykańskich wojskach okupacyjnych, proklamowany został stan wojenny.

Min. obrony narodowej marionetkowego rządu południowej Korei — Lee Bumsuk oświadczył, że wojska rządowe przejęły inicjatywę w swe ręce i na pewno uda im się w krótkim czasie opanować sytuację. Liczba ofiar wojny domowej wynosi już kilka tysięcy rannych i zabitych.

Powstańcy, do których przylączyła się masowo chłopstwo, wywiesili republikańskie sztandary na wszystkich gmachach publicznych w porcie Yosu i mieście Suszon. Obecnie powstańcy walczą w pobliżu góry

Szrisan z oddziałami rządowymi uzbrojonymi przez Amerykanów w nowoczesną broń.

—oOo—

List ministra radzieckiego do górników polskich

W odpowiedzi na telegram Centralnego Zarz. Przemysłu Węglowego do górników radzieckich z okazji tegorocznego „Dnia górnika” w ZSRR, obchodzonego 29 sierpnia min. przemysłu węglowego wschodnich rejonów ZSRR D. Onyka nadesłał do polskich górników, na ręce gen. dyr. CZIPW, pismo, w którym m. in. pisze, że „radzieccy górnicy cieszą się, z wynikami osiągniętymi przez braci górników zaprzyjaźnionej ze Związkiem Radzieckim, Demokratycznej Polski. Czujemy głęboką radość, że polscy górnicy tak, jak radzieccy szybko rozwijają swój przemysł węglowy”.

Odnaczenie prezesa J. Borejszy

Jerzy Borejsza, prezes Spółdzielni Oświatowo-Wydawniczej „Czytelnik” i sekretarz generalny Kongresu Intelktualistów odznaczony został krzyżem komandorskim z gwiazdą orderu odrodzenia Polski za zasługi w dziedzinie upowszechnienia twórczości kulturalnej w Polsce oraz na polu łączności międzynarodowej postępowych działaczy nauki i kultury.

SPORT

Lekkoatleci radzieccy zwyciężają w Krakowie

Sportowcy radzieccy przebywający w Polsce, kroczą od zwycięstwa do zwycięstwa. Piłkarze ręczni biją wszystkich po kolei. Wreszcie przysłała koleję i na Kraków, którego spotkał los innych drużyn polskich. Rozegrane w Krakowie w dn. 21 bm. 2 spotkania, zakończyły się zdecydowanym zwycięstwem zespołów radzieckich.

W szałkowiec żeńskiej „Łokomotiv” rozgromił repr. Krakowa 3:0 (15:5, 15:0, 15:5) a w koszykówce męskiej repr. ZSRR pokonała repr. Krakowa 66:18 (30:8).

Wielkie i szlachetne cele ONZ powinny być poparte przez wszystkich

(Dokończenie ze str. 1).

Dr Lange zaproponował bardziej precyzyjne sformułowanie ustępu rezolucji, wzywającego wielkie mocarstwa do, szybkiego zawarcia traktatów pokojowych.

Po wyczerpaniu listy mówców, przewodniczący, delegat belgijski Henryk Spaak, zaproponował, by podkomisja, złożona z przedstawicieli: Meksyku, Holandii, Haiti, Burmy, Wenezueli i Czechosłowacji, ustaliła ostateczny tekst projektu rezolucji. Propozycja ta została przyjęta.

Projekt rezolucji amerykańskiej przypomina, że zasadniczym celem ONZ jest utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, wzywa narody do pokojowego uregulowania rozbieżności, zawarcia traktatów pokojowych, po czym

przypomina deklarację, złożoną przez Churchilla, Roosevelta i Stalina w Jaltie 11 lutego 1945 r., a w których sygnatariusze „potwierdzili swą wiarę w zasady Karty Atlantycznej i swą wierność deklaracji waszyngtońskiej Narodów Zjednoczonych z dnia 1 stycznia 1942 r. oraz swe zdecydowanie zbudowania, we współpracy ze wszystkimi innymi narodami miłującymi pokój, świata, w którym rządzącyby uszczelnione prawo pokoju, bezpieczeństwa, wolności i dobrobytu całej ludzkości” i oświadczyli, że „kontynuując i rozszerzając współpracę i porozu-

mienie między ich trzema państwami i między wszystkimi narodami miłującymi pokój można będzie zrealizować najwyższe aspiracje ludzkości — trwały i pewny pokój, który by — według brzmienia Karty Atlantycznej — miał zapewnić wszystkim ludziom we wszystkich krajach życie wolne od obaw i nędzy”;

aprobuje treść tych deklaracji i wyraża przekonanie, że wielkie mocarstwa sojusznicze zgodnią swoją politykę w ich duchu;

zaleca mocarstwom, które podpisały układy w Moskwie 24 grudnia 1945 r. i mocarstwom, które

przystąpiły następnie do tych układów, by wzmogły wysiłki w duchu solidarności i wzajemnego zrozumienia w celu zapewnienia jak najszybciej całkowitej likwidacji skutków wojny i zawarcia wszystkich traktatów pokojowych;

zaleca państwom, które podpisały deklarację waszyngtońską z dnia 1 stycznia 1942 r., lub zgłosiły do niej akces, ażeby przyłączyły się do tych mocarstw przy wykonywaniu tego tak szlachetnego zadania, za pośrednictwem Generalnego Zgromadzenia ONZ lub przez zwołanie specjalnej konferencji.

Moralne i materialne poparcie walczącym robotnikom Francji i Włoch

W całym kraju rozpoczęła się we wszystkich warsztatach pracy, szkołach i organizacjach społecznych akcja zbiórki pieniężnej na rzecz pomocy strajkującym robotnikom we Francji i Włoszech, ofiarom kapitalistycznego terroru.

Zarząd Główny ZZK, reprezentujący interesy i dążenia 360.000 maszyn kolejarskiej, w imię solidarności proletariackiej postanowił przekazać sumę dwóch milionów złotych jako pomoc dla strajkujących górników francuskich, których nie słomne stanowisko wzbudza powszechny podziw wśród kolejarzy polskich.

W Krakowie na konferencji przewodniczących zarządów OKZZ, zarządów oddziałów Zw. Zaw. i przewodniczących powiatowych rad Zw. Zaw. z woj. krakowskiego uchwalono rezolucję solidaryzującą się z walką robotników we Francji i Włoszech i zapewniającą im poparcie moralne i materialne przez krakowski świat pracy.

Szwedzi domagają się wysłuchania gen. Markosa na forum ONZ

B. szef brytyjskiej misji gosp. w Grecji płk. Shetppard wygłosił w Sztokholmie przemówienie, w którym przedstawił tragiczny los narodu greckiego, nękanego, narzuconą mu przez obcych imperialistów wojną domową. Mówca stwierdził, iż gen. Markos gotów jest przedyskutować swoje propozycje pokojowe na forum ONZ, jeśli jakieś państwo, będące członkiem ONZ, podejmie inicjatywę w tym kierunku.

Zebrani postanowili wysłać depeszę do szwedzkiego min. spraw zagr. Undena, wzywając go do wystąpienia na forum ONZ z inicjatywą wysłuchania pokojowych propozycji gen. Markosa.

Kronika polityczna

Amb. USA w Warszawie, Waldemar Gailman wydał 21 bm. przyjęcie dla prasy w salonach Ambasady USA.

„F.O.R. TO POTĘGA — CO PO DOBROBYT SIĘGA”

O jedność ideologiczną ruchu ludowego

CZTERODNIOWE obrady członków wojewódzkich Komisji Współdziałania SL i PSL o charakterze szkoleniowym, przy udziale przedstawicieli władz naczelnych dwóch bratnich stronnictw, zapoczątkowały okres szerszego szkolenia naszego aktywu w celu przygotowania go ideowej jednoci ruchu ludowego. Wkroczyliśmy na drogę właściwą i słuszną, na drogę wymiany myśli, poglądów i wieloletnich doświadczeń, wkroczyliśmy na zasadnicze tory krytyki i samokrytyki przeszłości ruchu ludowego, jego błędnej ideologii i często fałszywych proroków, by w ten sposób z doświadczeń przeszłości dopracować się obecnie jednolitego poglądu na sprawy zasadnicze i wprowadzić zjednoczony ruch ludowy na taką płaszczyznę ideowo-programową, która zagwarantuje jego spójność, dynamikę oraz scementuje go jeszcze bardziej na daleką przyszłość głębokimi węzłami sojuszu z klasą robotniczą. Ten okres wspólnego szkolenia jest jednocześnie poważną okazją do przeprowadzenia w szerszych zespółach krytyki i samokrytyki przeszłości, jak i oceny powojennych dróg ruchu ludowego.

Stosowanie krytyki i samokrytyki w postępowych ruchach jest najwłaściwszą formą i drogą do dopracowania się jasnej, sprecyzowanej ideologii, nieugętej postawy, jest najwłaściwszą oceną tego, co było lub co jest złe, a co dobre, a dla szerokich mas ludowych oznacza to przejrzystą i dalekosiędną drogę walki i pracy bez pogmatwań i mglistości jej ostatecznego celu. Stosowanie samokrytyki broni ruch ludowy przed skostnieniem, przed popadnięciem w bałwochwalstwo

wobec różnych świętości, które nie zawsze były takie święte. Doszukiwanie się błędów w przeszłości i dorobku myśli chłopskiej, odrzucenie tego co było niewłaściwe, złe, to co ruch ludowy prowadziło na błędne drogi, a często na manowce, z drugiej strony przyjęcie tego wszystkiego co go prosto wało, przeobrażało i prowadziło do głębokiego sojuszu z masami robotniczymi, z masami rewolucyjnymi i ich radykalną myślą — to właściwa i jedyna droga do prawdziwej

i na głębokich zasadach ideowych opartej jednoci.

Przyszłe zjednoczone Stronnictwo Ludowe musi odrzucić z całą stanowczością błędne koncepcje polityczne reprezentowane w czasie okupacji przez Centralne Kierownictwo „Rocha”, musi w ocenie naszej niedawnej przeszłości właściwie zrozumieć historyczną rolę grupy „Wola Ludu”. „WOLA LUDU” — jak to powiedział wicepremier Korzycki — była w końcowym okresie okupacji jedyną nadzieją mas chłopskich w ich walce o ideały Polski Ludowej. „WOLA LUDU” WPROWADZIŁA CHŁOPÓW NA POZYCJE WSPÓŁGOSPODARZY KRAJU.

EST rzeczą wiadomą, że trudności w doszukiwaniu się właściwej drogi ideowo-programowej dla ruchu ludowego były i są znacznie większe niż dla jednoczącego się ruchu robotniczego. Ruch robotniczy, ruch rewolucyjny na przestrzeni swych dziejów miał głęboką podbudowę ideową w marksizmie, ruch ludowy kształtujący się często pod wpływem burżuazji liberalnej tej podbudowy ideowej i programowej nie miał, lub nie chciał jej przyjąć, a swoiste koncepcje światopoglądowe nie prowadziły go do właściwego celu, prowadziły zamiast do zbliżenia z klasą robotniczą do konfliktów, a w konsekwencji tych błędnych założeń do ROZBICIA I OŚLABIENIA całego postępowego i radykalnego obozu świata pracy.

By uniknąć tych wszystkich błędów i pogmatwań ideowo-programowych na przyszłość, dwa bratnie stronnictwa chłopskie przez wymianę myśli i doświadczeń swych działaczy doszukują się w ten sposób wspólnych dróg, wspólnej ideologii, celów i kierunków ku jakim zmierzają, a w przyszłości na jakich pracować będzie zjednoczony ruch ludowy.

Przez wspólne szkolenie działaczy obu stronnictw, poprzez nawiazanie stałej łączności, przez wzajemne poznawanie się, przez wspól-

ny wymianę myśli w prasie ludowej następować będzie między dwa ma bratnie stronnictwami całkowite wyrównanie poglądów na przyszłą ideologię zjednoczonego ruchu ludowego. O ile już nastąpiło zbliżenie i poznanie się wzajemne działaczy PSL i SL na szczeblu centralnym, w znacznym stopniu na szczeblu wojewódzkim, to pozostaje dużo pracy i wysiłków dokonania tego zbliżenia i wyrównania różnic na szczeblu powiatowym, gminnym i gromadzkim. Zbliżenie to i wspólne poznanie się w poglądach na dalsze losy zjednoczonego ruchu ludowego wymagać będzie od obu stronnictw przezwyciężenia w sobie błędnych naleciałości, uprzedzeń i urazów.

Oba stronnictwa muszą zająć jednolitą postawę wobec trwającej na wsi walki klasowej. Jak wynika z rezolucji uchwalonych na Radach Naczelnych SL i PSL władze obu stronnictw będą broniły i reprezentowały interesy chłopów mało- i średniorolnych, ta prawda musi znaleźć sobie prawo obywatelstwa w górze i na dole w całym ruchu ludowym. Należy skończyć ze szkolnymi próbami przesaczenia do przyszłego zjednoczonego Stronnictwa niezdrowych tendencji solidaryzmu społecznego — tendencji politycznych, sprowadzających się w praktyce do sojuszu z bogaczem i wyzyskiwaczem na wsi.

Błędne i z gruntu fałszywe teorie agrarystyczne, budujące ruch ludowy na solidaryzmie i separatyzmie chłopskim, na przeciwstawianiu interesów biednego i średniego chłopu interesom robotnika muszą być doszczętnie wykorzenione przed całkowitym zjednoczeniem ruchu ludowego. Do tego musi się przyczynić w znacznym stopniu, szeroko zakrojona akcja wspólnego szkolenia przodowniczych elementów SL i PSL na wszystkich szczeblach terenowych.

TYŁKO i przede wszystkim na platformie sojuszu chłopsko-robotniczego, na zrozumieniu przodowniczej roli klasy robotniczej, na jednoci wspólnych interesów klasy robotniczej biednych i średnich chłopów budować będziemy prawdziwy, radykalny, zjednoczony ruch ludowy.

Przez akcję szkoleniową i inne wspólne akcje, które podejmować będziemy w przyszłości, musimy stworzyć typ działacza ludowego o

silnej i głębokiej postawie ideowej o wysokiej moralności, działacza zdyscyplinowanego i całkowicie od danego sojuszu chłopsko-robotniczemu, swojej partii i podstawowym masom tej partii — BIEDNYM I ŚREDNIM CHŁOPOM.

Przebudowanie samego siebie w duchu tych zasad, oczyszczenie szeregów dwóch bratnich stronnictw z elementów obcych klasie pracującej, usunięcie nagminnie szerzącego się jeszcze w ruchu ludowym karierowiczostwa i wyświechtanej demagogii pozwoli nam stanąć na mocnych podstawach i uczynić ze zjednoczonego ruchu ludowego siłę zdolną do przezwyciężenia wszelkich trudności, jakie piętrzyć się będą na drodze osiągnięcia całkowitej sprawiedliwości społecznej na wsi.

J. G.

Nowy tygodnik ZMP »Nowa wieś«

Będzie to pismo tej części młodzieży wiejskiej, która poprzez wysiłek, zaoferowanie wyrobów do lepszej przyszłości wsi polskiej.

„Nowa Wieś” będzie mobilizować do walki o przebudowę wsi w duchu pełnej sprawiedliwości społecznej.

„Nowa Wieś” w popularnej formie informować będzie o najważniejszych zagadnieniach zawodowo-gospodarczych, politycznych i kulturalnych z kraju i świata.

„Nowa Wieś” zawierać będzie bogaty dział reportaży z życia wsi, szkół i fabryk, dział nauki i agrotechniki listów i porad, rozrywek umysłowych, humoru i satyry.

Młodzież wiejska, nauczycielstwo, działacze społeczni, przodownicy życia wiejskiego winni czytać, rozpowszechniać i prenumerować „Nową Wieś”.

„Nowa Wieś” nabywać można będzie we wszystkich księgarniach w cenie 5 zł za 1 egzemplarz. Prenumeratę zamawiać można w Administracji „Nowej Wsi”, adres: Warszawa, ul. Daszyńskiego 16. Delegatura Warszawska Spółdzielni Wydawniczo-Oświatowej „Czytelnik”.

Warunki prenumeraty: miesięcznie 15 zł, kwartalnie — 45 zł, półrocznie 90 zł, rocznie — 180 zł. Wpłacać na konto PKO, Warszawa I, nr 8004. Adres Redakcji: Warszawa, ul. Dworcowa 3, tel. 432-57.

Połączenie TUL ze Zw. Sam. Chłopskiej

W Warszawie odbyła się ostatnio pod przewodnictwem prezesa Zarządu Głównego Tow. Uniwersytetów Ludowych konferencja prezesów zarządów wojewódzkich.

W konferencji uczestniczyli również przedstawiciele Związku Samopomocy Chłopskiej: prezes zarządu głównego STEFAN IGNAR i kierownik działu kulturalno-oświatowego Piotrowski.

Po omówieniu aktualnych zagadnień kulturalno-oświatowych

na wsi, zebrani działacze TUL uchwalili następującą rezolucję:

„Prezesi zarządów wojewódzkich Tow. Uniwersytetów Ludowych R. P. apelują do zarządu głównego TUL — R. P. i zarządu głównego Związku Samopomocy Chłopskiej o podjęcie starań w celu połączenia Tow. Uniwersytetów Ludowych RP ze ZSCh”.

Jak informuje zarząd Tow. Uniwersytetów Ludowych, prace nad połączeniem TUL-u z ZSCh rozpoczyna się w najbliższym czasie.

Bogacz wiejski skazany za szkodliwą propagandę

Wojskowy Sąd Rejonowy we Wrocławiu na sesji wyjazdowej we wsi Uniekoś, powiat Lubań rozpatrzył sprawę bogacza wiejskiego Władysława Okonia, oskarżonego o uprawianie wrogiej propagandy, skierowanej przeciwko ludowemu ustrojowi Państwa Polskiego.

Osk. Okoń b. legionista Piłsudskiego był kolejno członkiem

POW, BBWR i ONZ-u. W 1945 r., po wyzwoleniu kraju Okoń otrzymał młyn i gospodarstwo rolne we wsi Uniekoś.

Akt oskarżenia zarzucał Okoniowi świadome rozpowszechnianie fałszywych i oszczerczych wiadomości, skierowanych przeciwko ustrojowi państwa, polityce Rządu i sojuszu ze Związkiem Radzieckim.

W toku przewodu sądowego Wojskowy Sąd Rejonowy uznał winę oskarżonego oszczerzy za całkowicie udowodnioną i skazał Okonia na 12 lat więzienia.

Postępowa młodzież wiejska — czyta »NOWĄ WIEŚ«

Po upadku stolicy Mandżurii

Chiny na drodze wyzwolenia narodowego

Wostatnich dniach Chińska Armia Narodowa — Wyzwoleńcza pozyskać się może dwoma wielkimi zwycięstwami: po zajęciu Tsing-Czau, wielkiej morskiej bazy zaopatrzeniowej wojsk Kuomintangu, działających w Mandżurii padł Czang - Czun — stolica Mandżurii, Czang - Czun jest wielkim kilkuset tysięcznym miastem przemysłowym, położonym na linii kolejowej, łączącej Charbin z portem Dairen. Broniąca go 7 armia kuomintangowska, całkowicie wyekwipowana przez Amerykanów, kapitulowała. Obecnie w rękach Kuomintangu pozostaje w Mandżurii tylko Mukden, los którego zdaje się być przesądzony ponieważ został otoczony ze wszystkich stron przez oddziały Armii Wyzwoleńczej.

Ogólna powierzchnia terenów wyzwolonych wynosi 270 tysięcy kilometrów kwadratowych, ze 170 milionami mieszkańców.

Inicjatywa operacyjna przeszła z rąk dowódców kuomintangowskich do rąk Armii Narodowo-Wyzwoleńczej, co stanowi najważniejszą zdobycz chińskich sił demokratycznych.

Drugim wielkim osiągnięciem jest przeniesienie działań wojennych z uwolnionych terenów, które jeszcze przed rokiem stanowiły obiekt ataków kuomintangowców — na tereny zajęte przez Kuomintang.

Armie Czang - Kaj - Szeka poniosły w walkach ogromne straty. Od lipca 1947 roku do lipca 1948 roku wynoszą one 1 i pół miliona ludzi, w tym pół miliona zabitych i rannych oraz 1 milion wziętych do niewoli. Armia Narodowo-Wyzwoleńcza zdobyła również wiele materiału wojennego, który zasilil własne jej skromne rezerwy.

Zwycięstwa te stworzyły odpowiednią przesłankę dla politycznego, administracyjnego, gospodarczego rozwoju uwolnionych ziem. W sierpniu roku bieżącego odbył się kongres przedstawicieli ludowych terenów uwolnionych Chin Północnych, Kongres proklamował utworzenie centralnego terytorium Chin Północnych oraz powołał rząd tego terytorium. Zamieszkuje na nim ok. 45 milionów ludności.

Zagajając 7 sierpnia Kongres Ludowy Chin Północnych, członek KC

Chińskiej Partii Komunistycznej Dun-Bi-U oświadczył:

„Chociaż dany Kongres z natury swej stanowi prowizorium i zasięg jego ogranicza się Chinami Północnymi, niemniej jednak uważać go należy za zwiastuna Ogólno-Chińskiego Kongresu, przedstawicieli ludowych”.

Centralne, uwolnione terytorium staje się tym ośrodkiem, dokoła którego grupują się inne wyzwolone okręgi. Zajmuje ono najgłębszą zamieszkałe tereny, które Chińczycy uważali zawsze za swą kolebkę państwa.

Decydującą rolą w umocnieniu stanu politycznego i ekonomicznego terenów Chin wyzwolonych odegrała reforma rolna. Grunta obszarników uległy wywłaszczeniu. Dodać należy iż wynosiły one 70 — 80 proc. całej powierzchni uprawnej.

Ponad 50 milionów chłopów z nędznych dzierżawców przemieniło się we właścicieli uprawianej przez siebie ziemi. W ten sposób uległy likwidacji wiekowe stosunki feudalne na wsi chińskiej.

Reforma rolna oczyściła drogę dla pomyślnego rozwoju gospodarki rolnej, która w okresie panowania obszarników doszła do stanu wielkiego upadku.

Już na wiosnę roku ubiegłego

ZWIĘKSZYŁA SIĘ ZNACZNIE POWIERZCHNIA ZASIEWÓW. Poważnie wzrasta też wymiana towarowa pomiędzy miastem a wsią.

Wyzwolony z więzów gospodarczej zależności od obszarników, CHŁOP CHIŃSKI, który poprzednio oddawał jako tenetę dzierżawną 60—70 proc. całosci swych zbiorów, poczuł się dziś równouprawnionym obywatelem Republiki Chińskiej.

Reforma rolna stanowiła podstawowy warunek dla rozwoju sił demokracji na terenach wyzwolonych kraju.

Równocześnie z przeprowadzeniem reformy rolnej, została ogłoszona ustawa o ochronie prywatnej inicjatywy kupców i przedsiębiorców. W przeciwnieństwie do części kraju, rządzonej przez Kuomintang, gdzie cała działalność gospodarcza skupiała się w rękach grupki stojących u władzy monopolistów, na terenach uwolnionych zapewniono szerokie prawa drobnej inicjatywy prywatnej, która w ten sposób wpływa na ożywienie i utrwalenie warunków ekonomicznych kraju.

Ponury obraz widzimy natomiast w dzielnicach kraju należących jeszcze do Kuomintangu. Panuje tam bezprawie, roży się terror policyjny. Z lada powodu są dokonywane masowe aresztowania.

Reakcją na to jest nieustanne wrzenie, ogarniające różne warstwy ludności. Niedawno np. przeplętnęła fala strajków studenckich, jako wyraz protestu przeciwko dyktatorskiej polityce rządu Kuomintangu. Przeciw tej dyktaturze wystąpiły również Liga Demokratyczna Chin, partia socjalno-demokratyczna, znaczna część członków lewicy Kuomintangu, którzy utworzyli w Gonk-Kongu komitet rewolucyjny Kuomintangu, oraz liczne inne organizacje.

Jak to przyznają sami nawet działacze Kuomintangu, polityka realizowana przez chińską partię komunistyczną na terenach wyzwolonych, napotyka na gorące poparcie absolutnej większości ludności kraju.

Kuomintang — przeciwnie — panowanie swe opiera na pomocy amerykańskich imperialistów, którzy obrócili Chiny w swoją kolonię.

Jednak demokratyczny ruch narodowo-wyzwoleńczy w Chinach osiągnął takie nasilenie, że ani dolarity, ani karabiny amerykańskie nie są w stanie zahamować jego dalszego wzrostu. Nie ma bowiem siły, która by była w stanie skruszyć potęgę wielomilionowego narodu.

N. PROCENEK

Nie mogą być zmarnowane doświadczenia najszerzych mas pracowników

O NEGDAJ odbył się w Poznaniu Okręgowy Zjazd delegatów Zw. Zaw. Pracowników Poczty i Telekomunikacji, na którym podsumowano osiągnięcia w samorządnie przeprowadzonym współzawodnictwie oraz zanalizowano popełnione błędy i ustalonoskazywania na przyszłość.

48 sióstr PCK rozpoczęło pracę

9 bm. nastąpiło zakończenie półrocznego kursu Sióstr Pogotowia Szpitalnego PCK, zorganizowanego przez Okręg Wielkopolski PCK przy szpitalu ss. Elżbietanek w Poznaniu. Egzamin zdało 48 słuchaczek.

Wszystkie absolwentki kursu otrzymały posady i wyruszyły do pracy w szpitalach, ośrodkach zdrowia, łódkach, prewatoriach i koloniach. (sz)

Zabierający głos uczestnicy podkreślali znaczenie udziału we współzawodnictwie najszerzych mas pocztowców wielkopolskich. Zaznaczali przy tym, że normalizacja i premiowanie wydajności powodują równomierny i sprawiedliwy podział pracy i wzrost zarobków.

TALENTY, doświadczenia i zasługi najwartościowszych pracowników nie pozostaną w ukryciu, lecz będą wykorzystane w interesie społeczeństwa.

A więc w ten sposób nie zmarnują się pomysły, spostrzeżenia, cenne doświadczenia i innowacje w metodach

pracy przeszło 50 tysięcznych rzesz pracowników pocztowych.

W dyskusji zabierali również głos delegaci z terenu, wykazując głęboką troskę o właściwy rozwój współzawodnictwa i dalsze usprawnienie służby pocztowej na terenie Dyrekcji Poznańskiej.

Na zakończenie uchwalono rezolucję, w której uczestnicy zjazdu solidaryzują się z ostatnimi uchwałami KCZZ i uważają je za drogowskaz w dalszym postępowaniu narodu. (c)

Niepoślednie miejsce zajęło Gniezno w zbiorce na odbudowę Warszawy

We wrześniu, przeznaczonym na akcję zbiórkową na odbudowę Warszawy i Poznania zorganizowano w Gnieźnie szereg kwest ulicznych, które przyniosły 126.000 zł.

Urządzone w tym czasie imprezy przysporzyły dalszych 95.000 zł, a ze sprzedaży znaczków uzyskano 130.000 zł.

Do powodzenia akcji zbiórkowej przyczyniły się również w niemałym miarze Zw. Zaw., których członkowie ofiarowali 101.000 zł, podczas gdy kupiectwo, rzemiosło i wolne zawody, złożyły na ten cel 209.000 zł.

Ogólna suma zebranych pieniędzy wynosi 662.418 zł, co świadczy wymownie o zrozumieniu tej akcji wśród obywatelstwa grodu Lecha. (n)

Wykorzystali akademie i dokonali napadu

Wykorzystując obecność funkcjonariuszy MO na akademii z okazji 4 rocznicy zorganizowania MO jacyś nieznanymi sprawcy dokonali napadu na zagrodę rolnika Gnerka we wsi Osiek, pow. Jarocin.

Po dotkliwym pobiciu gospodarza napastnicy zrabowali 20 tys. zł i uciekli w nieznanym kierunku. (g)

Nad Wartą

RATUJ BLIŹNIEGO!

Polski Czerwony Krzyż wzywa ludzi zdrowych do ofiarowania swej krwi dla chorych. Zapotrzebowanie duże, a krwiodawców brak. Warunki: zdrowie, wiek od 18 — 35 lat. Stacja płaci 18 zł za 1 cm³ krwi. Stacja Przetaczania Krwi PCK znajduje się w Poznaniu przy ul. Skarbka 21, tel. 78-97.

W KWILCZU POWSTANIE WZOROWY OŚRODEK ZDROWIA

Gminna Rada Narodowa w Kwilczu, pow. Międzybóże, zwróciła się do WRN z wnioskiem o wydzielanie z obszaru gospodarstwa PNZ parku i przeznaczanie go na wzorowy Gminny Ośrodek Zdrowia. (sz)

REKORDOWE ZBIORY RZEPAKU

Majątki państwowe w woj. poznańskim mogą poszczycić się rekordowymi zbiorami rzepaku. Majątek Nietuszkowo w pow. chodzieskim zebrał z ha po 42 kwintale. (sz)

NOWA SZKOŁA OGRODNICZA

We wsi Dębsku, pow. Kalisz, uruchomiona zostanie 3 listopada r. b. nowa Średnia Szkoła Ogrodnicza. Warunkiem przyjęcia do szkoły jest ukończenie 7 klas (wyjątkowo 4 klas) szkoły powszechnej. Przy szkole będzie internat. Koszty utrzymania wynoszą 2.000 zł miesięcznie. (sz)

Nasiona drzew i krzewów owocowych

liściastych i iglastych

DZICZKI (PODKŁADKI)
drzew owocowych i róż

poleca

WIELKOPOLSKA
SPÓŁDZIELNIA OGRODNICZA
Poznań, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 504-31 i 513-55. 2185R

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Dąbrowskiego 77, tel. Red. 90-40, nocny 45-09. Adm. 93-94.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Drobne — po zł 30 za wyraz (minimum 300 zł); **poszukiwania** (pracy) zł 15 za wyraz (minimum 150 zł).

PRENUMERATA MIESIĘCZNA

120 zł. Wpłacać na Konto P. K. O. Oddz. Poznań nr V-5626 lub Bank Gosp. Spółdzielczego oddział Poznań Nr 690.

WYDAWCA: Nacz. Kom. Wyk. Stronnictwa Ludowego. Odpowiada za pismo Kolegium Redakcyjne. Drukarnia NKW SL. Warszawa, Skolimowska 5.

Gminna Spółdzielnia »Samopomoc Chłopska« w ZABORZE, pow. Zielona Góra

Prawną działalność rozpoczęła 9 października 1945 r. Natężenie rozwoju spółdzielni ilustruje najlepiej wynik obrotów ostatniego roku gospodarczego. Obroty wzrosły z 2.300 zł (gotówka udziałowa) do września 1948 r. na 2.000.000 zł łącznie ze sprzedażą zbóż.

Obroty te zwiększyły się dzięki pomysłowi, na jaki wpadł Zarząd Spółdzielni i wykorzystał znajdujące się w tej gminie jezioro, z którego czerpano okazałe dochody poprzez łowienie ryb. Jezioro to obecnie znajduje się również pod nadzorem spółdzielni.

Obecnie w posiadaniu spółdzielni znajdują się trzy sklepy towarów mieszanych, warsztat stolarski, w którym można nabyć wyroby drzewne, jak: meble gospodarstwa domowego, części do maszyn rolniczych i wiele innych niezbędnych rzeczy. Następnie Spółdzielnia posiada również jedną gorzelnię, w której produkuje się spirytus surowy. W bieżącym roku gmina Zabór nie może dostarczyć ziemniaków do gorzelni w wystarczającej ilości, ponieważ pod tym względem nie jest samowystarczalna i dlatego Gminna Spółdz. Sam. Chłop. będzie zmuszona prawdopodobnie sprowadzać ziemniaki z innego terenu.

Spółdzielnia ta równocześnie posiada wielkie magazyny zbożowe, gdzie odbywa się skup zboża od rolników dla Polskich Zakładów Zbożowych i punkt zsypu zboża podatku gruntowego.

Rolnicy gminy Zabór wywiązali się w 50% z wyznaczonej ilości podatku gruntowego za rok bieżący, odstawiając zboże do swej placówki gospodarczej, jaką jest Gminna Spółdzielnia Sam. Chłop.

Następnie, jeśli chodzi o akcję „Przemysł dla wsi”, to Spółdzielnia rozprowadziła w tej akcji towarów dla miejscowych rolników na łączną sumę zł 700 tys.

Ponadto Spółdzielnia zaopatruje rolników gminy Zabór w węgiel opałowy po cenach zniżonych. Należy zaznaczyć, że gmina Zabór składa się z 7 gromad i jest gminą typowo rolniczą. 2192R

Jak pracuje Gminna Spółdzielnia »SAMOPOMOC CHŁOPSKA« w Kolsku, pow. Zielona Góra

W styczniu 1946 r. rolnicy gminy Kolsko, składającej się z 8 gromad, przystąpili do założenia Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, która rozpoczęła swą działalność z kapitałem udziałowym w sumie 2.000 zł.

Poprzez dwa i pół roku intensywnej pracy, spółdzielnia może się pochwycić następującymi wynikami: posiada 3 sklepy towarów mieszanych, jeden sklep tekstylny, warsztat rzeźniczy (z siedzibą w Konotopie), piekarnię, gorzelnię i dwa punkty zsypu zboża podatku gruntowego oraz skupu zboża dla PZZ. Obroty Spółdzielni do października br. wynoszą około 4,5 mil. złotych. Należy nadmienić, że Spółdzielnia rozprowadziła w ramach akcji „Przemysł dla wsi” towarów dla miejscowych rolników na sumę około 2 mil. złotych, co przyczyniło się niewątpliwie w dużej mierze dla dobra rolników.

Na akcję jesienną 1948 r. rozprowadzono nawozy sztuczne w ilości 10 ton azotniaku, 10 ton tomasyny i 5 ton saletrazaku. Następnie spółdzielnia projektuje uruchomienie w najbliższym czasie ośrodka maszynowego, który jako przedsiębiorstwo usługowe da możliwość korzystania rolnikom z wszelkiego rodzaju sprzętu maszynowego — uruchomienie dalszych sklepów, piekarni, warsztatów rzeźniczych i warsztatu mechanicznego.

Równocześnie spółdzielnia projektuje przejęcie drugiej gorzelni w Kolsku, gdzie trzeba będzie przeprowadzić szczegółowy remont. Do października br. spółdzielnia odstawiła 100 ton zboża z gminy Kolsko i należy podkreślić, że rolnicy tej gminy wywiązali się w 60% z podatku gruntowego na rok bieżący. 2191R

SKŁAD DRZEWA

poleca drzewo budulcowe i stolarskie oraz drzewo opałowe

A. JAKUBCZAK

SKŁADNICA DRZEWA

POZNAŃ, WIELKIE GARBARY Nr 50 — TELEFON 22-12

2183R

GMINNA SPÓŁDZIELNIA SAMOPOMOCY CHŁOPSKIEJ

z odp. udziałami

W PŁOTACH POW. ZIELONA GÓRA

PROWADZI: 3 sklepy towarów mieszanych, piekarnię, ośrodek maszynowy i resztówkę.

SKUPUJE: od rolników zboże, ziemniaki i nasiona.

Z A O P A T R U J E: rolników w rowery, żarówki, artykuły gospodarstwa domowego. 2190R

Powiatowy Związek Gminnych Spółdzielni

»SAMOPOMOC CHŁOPSKA«

W ZIELONEJ GÓRZE

2189R

spółdzielnia z odp. udziałami

TELEFON 8

TELEFON 14

GMINNA SPÓŁDZIELNIA

»SAMOPOMOC CHŁOPSKA«

z odp. udz.

W TRZEMESZNIE POW. MOGILNO

SPRZEDAŻ:

materiały budowlane, materiały opałowe, maszyny i narzędzia rolnicze

Z A K U P:

ziemiopłody, nasiona oleiste, nasiona strączkowe — zakup ziemniaków przemysłowych dla własnych gorzelni. 2182R

GMINNA SPÓŁDZIELNIA SAMOPOMOCY CHŁOPSKIEJ

z odp. udziałami

W CZERWIŃSKU POW. ZIELONA GÓRA

PROWADZI:

4 sklepy towarów mieszanych, zlewnie mleka, ośrodek maszynowy i punkt skupu zboża od rolników.

W PROJEKCIE:

uruchomienie piekarni, masarni i skład narzędzi rolniczych. 2186R

GMINNA SPÓŁDZIELNIA SAMOPOMOCY CHŁOPSKIEJ

z odp. udziałami

W ŚWIDNICY POW. ZIELONA GÓRA

Pro w a d z i: 4 sklepy artykułów mieszanych, piekarnię i skup zbóż konsumcyjnych.

Z a o p a t r u j e: rolników w artykuły gospodarstwa domowego po cenach przystępnych. 2187R

Kontraktowanie

roślin przemysłowych

Kontraktowanie buraka cukrowego, przeprowadzone przez cukrownię w Kętrzynie, objęło ok. 5.000 ha, co stanowi 166 proc. planu. Najlepsze wyniki osiągnięto w pow. Lidzbarski, Kętrzyn i Susz.

Pod ziemiaki przemysłowe zakontraktowano 783 ha. Akcja kontraktowania rzepaku jarego przekroczyła plan, osiągając 5.654 ha (120 proc.). (p)

Obniżka cen otrąb i makuchów

W całym kraju nastąpiła znaczna obniżka ceny otrąb, dochodząca do 18 proc.

We wszystkich spółdzielniach gminnych można nabyć otrąby żytnie po 11 zł za kilogram, pszenne po 15 zł, jęczmienne i kukurydziane po 10 zł za kg.

Obniżkę wykazują również makuchy, które nabyć można w cenie od 15 do 25 zł za kg.

Kiszonki jako pasze zimowe dla bydła

Silosy powinny stanowić skarbkę dobrego rolnika. Do skarbnicy tej należy składać nadmiar pasz na jesieni. Kiszonki umożliwią nam planową gospodarkę paszami, a w okresach głodu, będą stanowić pierwszorzędną pokarm dla inwentarza.

Dobre zrobiona kiszonka jest karmą smaczną, chętnie przez inwentarz zjadaną. Aby uzyskać dobrą kiszonkę, należy w pierwszym rzędzie zbudować zbiornik lub silos o szczelnym dnie i ścianach. Zbiornik ten uniemożliwia dostęp powietrza z zewnątrz.

Dobre ubicie pasz ma również na celu usunięcie powietrza, które uniemożliwia rozwój bakterii kwasu mlekowego. Bakterie te rozwijają się w środowisku beztlenowym. Wskazane jest szczepienie pasz kiszonych bakteriami mlekowymi, które znajdują się w kwaśnym mleku.

Pasze muszą być czyste i pocięte na długą sieczkę od 5 — 15 centymetrów. Pocięcie pasz umożliwia lep-

Pałac i Zagroda

ZIEMIE OGRODOWE

ich przygotowanie i zastosowanie

Najodpowiedniejszym środowiskiem dla wszystkich roślin ogrodowych jest gleba lekko gliniasta. Doniczkowym jednak ona nie wystarcza. Mają bowiem małą ilość ziemi, więc musi ona mieć dużo pokarmów.

Ogrodnik powinien mieć do dyspozycji ziemię czystą, jak glina, czy sta próchnica, czysty przetworzony nawóz itp.

Miejsce przeznaczone na produkcję i przechowanie ziemi ogrodowej powinno być osłonięte przed wiatrem i słońcem oraz odpowiednio odwodnione.

Ziemi kompostowej nie powinno brakować w żadnym gospodarstwie. gdyż stanowi ona podstawę mieszanki ziem ogrodniczych i mieszaninę

wszelkiego rodzaju resztek organicznych liści, brył korzeniowych, zbędnych roślin, odpadków domowych, chwastów (pozbawionych nasion), odpadków zwierzęcych, trocin itp. (Popiół z węgla nie daje tutaj żadnych korzyści).

Szerokość i wysokość przyzmy nie powinny przekraczać 1,5 m.

Należy dążyć do tego, aby całość uległa jak najszybszemu przegnięciu. Proces ten ułatwi i przyspieszy kilkakrotne przerzucenie przyzmy i dodatek niegaszonego wapna w ilości 1 kg na 1 m sześć.

W krótkim czasie po ułożeniu przerzucamy przyzmę, robiąc to przy najmniej 2 razy w roku. Kompost jest już po 2 — 3 latach zdalny do użytku. Wartość kompostu wzrasta przez zasilanie go gnojówką lub rozcieńczonymi fekaliami.

Kompost poprawia właściwości gleb: gliniasta staje się przepuszczalną, piaszczysta pożywną i absorbującą wodę.

Ziemię inspektową tworzy się z nawozu końskiego, który wybieramy i układamy (po ostudzeniu) w przyzmy do dalszego rozkładu. Jest ona wartościowsza, jeżeli ją częściej przerabiamy i dłużej kompostujemy. Służy jako ziemia do wczesnych upraw i jest bogatsza w składniki pokarmowe, jak potas i fosfor.

Liście drzew, odpowiednio kompostowane, dostarczają tzw. ziemi liściowej (bukowej, klonowej, topolowej, lipowej, brzozy i z drzew owocowych). Najmniej odpowiednie są dębowe i olchowe, zawierające dużo garbnika.

Ziemia liściowa jest bogata w próchnicę, lecz uboga w pokarmy. Zawiera kwasy próchniczne, szkodliwe dla niektórych roślin. Dobrze rozłożona posiada dużą chłonność wody. Używa się jej często do poprawienia właściwości gleby.

Rośliny wrzosowate wymagają ziemi wrzosowej. Jej właściwości są uzależnione od pochodzenia. Czysta ziemia wrzosowa (z wrzosowisk) jest bardzo kwaśna. Roślinom, mającym

podobne wymagania, taka wrzosowata ziemia bardzo odpowiada. Należy ją jednak kompostować w cień i kilkakrotnie przerabiać. Ciemnobrażowa jest zawsze lepsza od czarnej.

Kompostowanie i przerabianie ziemi wrzosowej powoduje odkwaszenie. Ziemię wrzosową należy kompostować przez dwa — trzy lata z czterokrotnym przerobieniem w ciągu roku. Zawiera ona 8,5 proc. próchnicy i azotu, a mało potasu i fosforu. Jest więc przeciwstawieniem ziemi inspektowej, która posiada 0,39 proc. azotu, 0,36 proc. tlenu fosforu, 0,25 proc. tlenu potasu, 1,73 proc. tlenu wapnia (ziemia wrzosowa posiada 0,54 proc. azotu, 0,08 proc. dwutlenku fosforu, 0,04 proc. tlenu potasu i 0,22 proc. tlenu wapnia).

Ziemia bagienna jest podobna do wrzosowej. Najlepsza jest z brzożów bagnisk torfowych. Ziemia ta jest bardzo próchniczna i posiada dużą chłonność wody, zawiera jednak dużo kwasów, wobec czego należy ją kompostować podobnie jak wrzosowatą.

Ziemię darniową otrzymuje się zdejmując darń z ziemi gliniastej. Jej warstwa winna mieć 6 — 8 cm grubości. Układa się ją w przyzmy darnią do dołu i przez pierwszy rok nie rusza się jej wcale. W drugim roku polewa się gnojówką i trzykrotnie przerzuca.

Torf odpowiednio odkwaszony znajduje coraz większe zastosowanie w ogrodnictwie. Jego główną zaletą jest duża pojemność wody i duża przewodność. Zawiera 0,46 azotu, 0,05 proc. dwutlenku fosforu i 0,03 proc. tlenu potasu. Jest zbliżony do ziemi bagiennnej i wrzosowej, więc można używać go w zastępstwie tych ziem. (a)

Środki deratyzacyjne i dezynfekcyjne na gryzonie i robactwo

Szczury, myszy i inne gryzonie są obecnie wielką plagą nie tylko w ogrodach, polach i zabudowaniach gospodarskich, lecz także w domostwach i miastach.

Do tępienia tych gryzoni służą następujące środki trujące:

„Arviko” — fosforek cynku, proszek o czarnym kolorze i swoistym zapachu, służący do zaprawiania dowolnej, chętnie jedzonej przez gryzonie, przynęty w postaci ziarna, marchwi, buraków, klusek, mięsa itp.

„Arviko” — pasta, gotowa przynęta z pożywką tłuszczową. Preparat, którym smaruje się dla zatrucia gryzoni chleb, marchew itp.

„Arviko” — ziarno gotowy preparat w postaci zatrutego ziarna, skuteczny zwłaszcza na myszy. Do użycia w pomieszczeniach gospodarskich i w polu lub ogrodzie. Wstręliwuje się go przy pomocy przyrządu zwanego karabinkiem.

„Arviko” — świece gazowe. Do trucia gryzoni w norach, w polu lub w ogrodzie gazem, wytwarzającym się po zapaleniu świecy w aparacie zwanym „Dusimysz”.

Arsenin sodu — proszek, służący podobnie jak fosforek cynku, do zabijania przynęt na gryzonie. Tylko do użytku specjalnych zakładów deratyzacyjnych.

Azotoks — środek, skutecznie zwalczający robactwo, będące pas-

Uprawa ryżu w Słowacji

Po raz pierwszy rozpoczęto w roku bieżącym uprawę ryżu w Słowacji. Zasiano ogółem 12 hektarów.

W roku przyszłym obszar zasiewów ryżu ma być znacznie zwiększony. W ciągu najbliższych 5-ciu lat zasiewy ryżu zostaną doprowadzone do 1.000 hektarów.

Ziemniaki dla krochmalni i gorzelnii

Związek plantatorów przetworczych roślin okopowych w Gdańsku zakontraktował u drobnych rolników woj. gdańskiego, szczecińskiego i olsztyńskiego ziemniaki z 3.880 ha dla krochmalni okręgowych. Dla gorzelnii zakontraktowano ogółem w wymienionych województwach ziemniaki z 6.048 ha.

Gorzelnie prowadzą we własnym zakresie selekcję, oddzielając wysokopiętne ziemniaki, zawierające minimum 18 proc. skrobi — na sadzenie w roku przyszłym. (p)

Kret jest pożyteczny i należy go ochraniać

Czego szukają krety pod powierzchnią ziemi? Wiadomo jest, że nie żyją one roślinami, na pewno więc żadnego korzonka nie nadgryza.

Co jednak kret robi? Zjada oczywiście — glisty i pędraki, które czepiają się na korzonkach roślin. Nawet myszkę pełną nieraz schrupie. Ite setek glist i pędraków wyniszczy, niech świadczy fakt, że do swego życia, jak wykazały badania, potrzebuje 30 kg pokarmu rocznie.

Kret przebywa tam, gdzie znajduje odpowiedni żer dla siebie. Nie należy zatem zakładać na niego trutki, gdyż jest on najlepszym tępicielem pędraków, a tym samym, przyjacielem rolnika. Kretowiska można zawsze porozrzucać, a gdyby nawet trudno było to przeprowadzić, to najlepiej kreta stamtąd wypłoszyć. (x)

275 milionów złotych kredytów potrzeba

na ośrodki maszynowe w województwie warszawskim

Ośrodki maszynowe rozpoczęto organizować w woj. warszawskim w roku ubiegłym. Powstało wtedy 21 ośrodków, z których każdy rozporządzał dwoma traktorami. W ciągu roku bież. ilość tę podwyższono do 27 ośrodków z traktorami, a oprócz tego zorganizowano 94 ośrodki o pełnym wyposażeniu maszynowym ale bez traktorów oraz 75 ośrodków o wyposażeniu niekompletnym, posiadających tylko siewniki.

W planie na rok przyszły przewiduje się zorganizowanie 38 nowych ośrodków i skompletowanie maszyn w ośrodkach już istniejących, na co potrzeba ok. 275 mil. zł. kredytu.

Na podkreślenie zasługuje rozwijający się w woj. warszawskim żywy kontakt ośrodków z zakładami pracy. Szereg fabryk wyłoniło specjalne robotnicze komitety opiekuńcze, które objęły patronat nad poszczególnymi ośrodkami maszynowymi. Ekipy robotnicze tych fabryk okazują bezinteresowną pomoc techniczną przy naprawie maszyn oraz udzielają fachowych porad rolnikom i obsłudze ośrodków.

W celu szkolenia fachowców do ośrodków maszynowych, zarząd ZSCh zorganizował specjalny kurs, na którym przeszkolono kierowni-

Wyniki walki z osnują gwiazdzistą

6 samolotów, 17.000 ha lasów i 440 ton arsenianu

Zapoczątkowany w maju rb. pierwszy etap akcji zwalczania groźnego szkodnika lasów sosnowych — osnują gwiazdzistą, został zakończony pomyślnymi wynikami.

W akcji, zorganizowanej przez Min. Leśnictwa, wzięli udział wybitni fachowcy oraz wyszkolony aparat techniczny. Do rozpylania środka chemicznego użyto 6 samolotów, które dokonały opylu ponad 17.000 ha lasów, zużywając przy tym około 440 ton arsenianu wapnia.

Pomimo wyjątkowo niesprzyjających warunków atmosferycznych opylanie przyniosło olbrzymie korzyści. Śmiertelność larw szkodników wyniosła do 100 proc., dzięki czemu kosztem około 90 mil. zł udało się zapobiec stratom, mogącym osiągnąć wysokość miliarda złotych.

Prowadzone jednocześnie badania

naukowe wykazały, że zastosowana metoda walki niemal zupełnie nie zagraża zwierzostanowi opylanych lasów.

Ponieważ skuteczność akcji jest zależna od jej kontynuowania przez okres następnych 2 lat, ze względu na 3-letni cykl rozwojowy szkodnika, kierownictwo akcji przystąpiło już obecnie do szczegółowego opracowania planu opylania na rok następny.

Przebieg akcji śledzony jest z największym zainteresowaniem nie tylko przez fachowców polskich, ale także zagranicznych o czym najlepiej świadczy niedawna wizyta specjalisty czechosłowackiego, który wyraził po dokonaniu przeglądu opylanych lasów uznanie dla rozmiarów i wyników akcji. (p)

Weryfikacja przydziału gospodarstw poniemieckich

Kwestia gospodarstw niemieckich stanowi na dawnych ziemiach Polski poważne zagadnienie. Reforma Rolna dała nam 1.300 tys. ha ziemi obszarnej i prawie milion ha ziemi niemieckiej (tylko na ziemiach dawnych).

Ten milion ha, to przeważnie urodzajna ziemia, na której znajduje się około 100 tys. odpowiednio urządzonych i wzbogaconych przez wojnę zabudowań.

Gospodarstwa te stały się zaraz po wojnie bezpańskie, więc brał je, kto tylko chciał. Jedni po to, by żyć na nich z rodziną, inni, by zapewnić sobie przysiółek na starość, a jeszcze inni, by zrobić na tym doskonały interes.

Rozporządzenie wykonawcze z 1.III. 1945 r. do dekretu o Reformie Rolnej wyraźnie mówi, że: „Ziemia jest tylko dla tych, którzy prowadzą samodzielnie gospodarstwo, a praca na roli jest głównym źródłem ich utrzymania”.

Humor angielski

— Spójrz! Po prawej stronie bramki stoi chłopak, który sprzedaje papierosy! (Aktualny żart w związku z brakiem papierosów w Anglii).

GMINNA SPÓŁDZIELNIA SAMOPOMOCY CHŁOPIEJ

z odp. udziałami

W RADZULI POW. ZIELONA GÓRA

Pro w a d z i: 5 sklepów spożywczych mieszanych i punkt skupu zboża od rolników.

Z a o p a t r u j e: rolników w artykuły gospodarstwa domowego, maszyny rolnicze po cenach ustalonych. 2188R

Jednakże w powojennym chaosie trudno było tego dopilnować, a jeszcze bardziej zagmatwała tę sprawę polityka późniejszego min. rol. i ref. rol. Mikołajczyka, który okólnikiem z 8.9.1946 r. poleca przydziałać najmniej po 10 ha ziemi niemieckiej.

Również Mikołajczykowa nowela z 8.7.1946 r. do poprzednich rozporządzeń wprowadza na gospodarstwa niemieckie, olbrzymią ilość ludzi, niczym nie związanych ze wsią, — gdyż mówi ona, że można przydziałać ziemię tym, którzy posiadają przygotowanie rolnicze (?).

Zarządzenie, obecnego min. rol. i ref. rol. J. Dąb - Kociola, wydane 8.II.1947 r., przywraca stosunki początkowe i zamyka zrobioną przez Mikołajczyka furtkę dla „chłopów z Marszałkowskiej”.

Do samej jednak akcji zmierzającej do wprowadzenia porządku na gospodarstwach niemieckich, t.j. zmuszenia spekulantów do usunięcia z ziemi i do zmiany struktury rolnej gospodarstw, zabrano się dopiero jesienią 1947 r.

Zaplanowano przeprowadzić to przez zimę 1947/48 r. Plany okazały się jednak nie do wykonania w tak krótkim czasie. Akcja ta jeszcze trwa i ostateczne jej zakończenie jest obliczone w terenie na koniec b.r. z dołożeniem dwóch miesięcy zimowych (słyczeń i luty) na kontrolę tych prac przez ministerstwo.

Trudności, które nie pozwoliły na zrobienie porządku, były różnego rodzaju.

Posiadacze gospodarstw bronili się wszelkimi sposobami, zaś aparat wykonywający to zadanie był za mały i niedoświadczony. Stworzone w tym celu Powiatowe i Wojewódzkie Komisje Ziemskie, a później i Społeczne, nie spełniały początkowo należycie swojego zadania.

Mimo to na 1 lipca b.r. zweryfikowano już 600 tys. ha i jest pewność, że w określonym terminie prace te zostaną zakończone. (a)

Wielkie sprawy małego miasteczka (2)

Czy pan naczelnik ma olej w głowie?

W obliczu zbliżających się mrozów nie ma czasu na formalności papierkowe i jałowe dyskusje. Rząd postanowił jak najszybciej zaopatrzyć ludność pracującą w ziemniaki. Nie trzeba dodawać, że nie ma w Polsce rodziny, która obyła się bez tego produktu, a zimą transport ziemniaków jest niemożliwy. Chłopi rozumiejąc wagę tego problemu — mimo, że trwają jeszcze wykopy — dowożą ziemniaki do punktów zsyłu. Gminne Spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej pokonywują ogromne trudności transportowe, finansowe i inne — ale na ogół wywiązują się dobrze z zadania.

Są jednak ludzie, którzy bądź świadomie, bądź nieświadomie, przeszkadzają w zaopatrzeniu ludności miast w ziemniaki. Zilustruje to na bieżący przykład.

TRUDNOŚCI

Pisaliśmy wczoraj o wytwórni krochmalu oraz syropu w Białej Rawskiej. Białorawski oddział Pow. Zw. Gminnych Spółdzielni S. Ch. zakupił już znaczne ilości ziemniaków na produkcję w roku bieżącym.

Fabryka może jednak zaopatrywać się w ziemniaki gorszej jakości nawet w okresie mrozów. Biorąc to pod uwagę Pow. Zarz. ZGS-u w Rawie Maz. polecił zbędne na razie ziemniaki — skierować dla robotników kopalni „Bobrek” na Śląsku.

Fabryka ma połączenie ze stacją za pośrednictwem bocznicy, tylko, że tor boczny uszkodzony jest kilka metrów.

Zmartwił się zatem kierownik oddziału, ale wnet poszedł po rozum do głowy. Wynajął co prędzej kilku robotników — fachowców kolejowych, aby w ciągu kilku godzin naprawić uszkodzoną bocznice.

DROGA SŁUŻBOWA

Tymczasem... tymczasem znalazł się ktoś, kto sprzeciwił się trafnemu pomysłowi kierownika WOJDYGI.

Jest to PAN KAIM, naczelnik kolei wąskotorowej Rogów — Biała Rawska. Zabronił kategorycznie zaopatrzenia stacji w Białej rozpoczęcia, wzgl. zezwalania na jakiegokolwiek naprawy bocznicy, bez załatwienia sprawy drogą służbową.

Naczelnik Kaim polecił najpierw PNZ wpłacić zaległy czynsz dzierżawny na bocznice. Następnie — zdaniem p. Kaima — spółdzielnia winna złożyć podanie do Dyrekcji Kolei z prośbą o wykonanie remontu bocznicy, po czym z Dyrekcji przyjechałaby komisja rzeczoznawców dla sporządzenia kosztorysu. Po sporządzeniu kosztorysu robót i przyśłaniu odpowiednich papierów, spółdzielnia musiałaby zapłacić z góry za robotę, a Dyrekcja — z chwilą otrzymania gotówki — wysłałaby zlecenie na wykonanie robót. No i o-

czywiście robota przy remoncie trwałaby tak samo długo, a może i dłużej niż poza drogą służbową.

Po otrzymaniu tego oświadczenia kierownik Wojdyga wpadł w czarną rozpacz, bo podobną sprawę załatwiał kiedyś „służbowo” — jedenaście miesięcy!

JA NIE BĘDĘ Z PANEM ROZMAWIAŁ

Ech — myśli sobie kierownik Wojdyga, zadzwonię ja do tego pana. Przecież on chyba — choć na takim stanowisku — trochę oleju w głowie ma i rozumie, że bocznica potrzebna jest jeszcze dziś i dziś możemy ją wyremontować. Niech by tylko się zgodził.

Pobiegł więc na stację i dzwoni do Rogowa:

— Halo! Czy to pan naczelnik Kaim?... proszę pana my rozumieć, że to nie można tak po partyzancku, ale — rozumie pan — górnicy czekają na ziemniaki, a tu mrozy mogą lada dzień złapać... Pan rozumie — sprawa społeczna, ogólnopolska jest jeszcze dziś i dziś możemy ją wyremontować. Tak samo przecież i wy, kolejarze, czekacie na ziemniaki ze wsi. Niech, że więc pan się nie zga-

Sygn. Km. 72/48.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Warszawie rewiru IV, mający kancelarię w Warszawie przy ul. Waszyngtona 126 m. 21, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 października 1948 r. o godz. 11 w Warszawie, ul. Mokotowska nr 47 odbędzie się II licytacja ruchomości należących do dłużnika firmy „Inż. Tadeusz Kwiatkowski i S-ka” spółka z o. o., składających się z pięćdziesięciu metrów sześć. desek budowlanych sosnowych, oszacowanych na łączną sumę zł 350.000.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Warszawa, dn. 15.X 1948 r.
2199R Komornik

dza, ale niech pan nie zabrania... My przecież nie robimy tego dla interesu... itd.

W odpowiedzi kierownik Wojdyga usłyszał,

— Ja nie znam pana i nie mam przyjemności z panem rozmawiać. Niech się pan zastосуje do tego, co polecił zawiadowcy stacją... Do widzenia!!

Odłożył Wojdyga słuchawkę zrezygnowany.

— Także to współpraca? Także to pomoc? My tu samochodów nie mamy. Czym dowieźć te ziemniaki?

Czy pan Kaim sądzi, że górnicy kopalni „Bobrek” poczekają z ziemniakami do przyszłego roku?

Ciekawe czy pan naczelnik ma olej w głowie?

Jeśli ma — to dlaczego tak postępuje, a jeśli nie ma — dlaczego jest panem naczelnikiem? K. BAR.

Przy bolach

nieświeżych, nerwowych, bólek, podbrzusza, mięśni oraz przy nagłych, nadzwyczajnych, szywności słów, reumatyzmie

Kapsioplast

dzierżawiany plaster kauczukowy

Produkcji Państw. Fabryk

Zjedn. Zakł. Przem. Farmaceut. w Warszawie

ZADAC W APTEKACH I DROGERIACH

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

CERATY

LINOLEUM

PLUSZE

CHODNIKI — DYWANY

tanio kupisz w specjalnym magazynie

materii meblowych i dekoracyjnych

F. R. P. E. R. T. E. K.

POZNAN, Krzeszowskiego 17.

Tel. 519-67 2169-2

MARIAN FIGAS

Warsztat ślusarsko-kowalski

TRZEMESZNO pow. Mogilno

ul. Gnieźnieńska. 2193R

PRACA ZAOFIAROWANA

DORADCY żywieniowi znawcy hod-

owlu krów potrzebni. Podania, ży-

ciorysy, Centrala Spółdzielni Mle-

czarsko - Jajczarskich, Łódź, Gdań-

ska 184. 2196z

Jurij Żukow (8)

To jest Ameryka

nie instynktów posiadania, wyjął-
wia duchowo, ogranicza krąg zainte-
resowań człowieka pracy, działa nań
w sposób ogłupiający...

Gazety, radio, kino, literatura, ko-
ściół czynią wszystko, ażeby odwró-
cić uwagę przeciętnego Amerykani-
na od gorzkich rozważań na temat
prozy życia, zmusić go do przejęcia
się nieosiągalnymi fantazjami, prze-
poić wiarą, że osławiony „amerykań-
ski styl życia” jest zjawiskiem naj-
doskonalszym na świecie.

Swoiste te fabryki złudzeń pro-
wadzone są z czysto amerykańskim
przemysłowym rozmachem. Mają
one setki swych szablonów odpow-
nio do różnych kategorii ludzi, róż-
nych mentalności, różnego poziomu
rozwoju umysłowego. O niektórych
z nich opowiemy później, bardziej
szczegółowo.

Teraz chciałoby się przedstawić
najbardziej prymitywny, najbardziej
elementarny i cyniczny sposób od-

działania na tłum, znany jeszcze
w starożytnym Rzymie, gdzie zrodzi-
ło się hasło: „Chleba i widowisk”.
Opowiemy tutaj o Nowym Jorku w
niedzielę, o tym, jak spędzają wolne
chwile ci, którzy nie wiedzą co z
sobą zrobić, kiedy brną w zadumie
po zaśmieconych i zaplutych chod-
nikach tego zatłoczonego miasta.

W niedzielę ma się takie uczucie,
jak gdyby się stało przed sceną sta-
rego teatru z której uprzątnięto de-
koracje, ale zapomniano spuścić kur-
tynę. Wszystko, co było ukryte za
barwnymi, jaskrawymi dekoracja-
mi ukazuje się nazewnątrz: brudne
ściany z cegieł, kąty ze zwisającą
pajęczyną, jakieś nędzne, stare gra-
ty...

Zwykły, codzienny rytm życia zo-
stał zakłócony: nie pracują fabryki,
ani biura trustów. Ludzie odczuli
nagle pustkę: nie wiedzą, co mają
ze sobą zrobić...

Zamożniejsi wczesnym rankiem
siadają do samochodów i uciekają z
miasta — o sto mil i dalej, do la-
sów, nad wodę, w góry. Na ulicach
wychodzących ze śródmieścia od sa-
mego rana korki: tysiące samocho-
dów, trzema - czterema rzędami,
błotnik przy błotniku, zwolna peł-
nie do mostów i tuneli, przecina-
jących Houdson. Potrzeba trzech -
czterech godzin, żeby wydostać się z

tego tłoku na łono przyrody. Ale i
przyroda ta jest swoista, specyficz-
nie amerykańska. Na setki mil od
Nowego Jorku niesposób napotkać
prawdziwego, nieskażonego lasu, ani
łączki, ani krętej leśnej ścieżki. Lasy
starannie oczyszczone, poprze-
cinane asfaltowymi szosami, wszę-
dzie widać standaryzowane piecyki
z kamienia dla rozpalania ognisk.
Przybyły dla „kontaktu” z przyro-
dą urzędnik bankowy, albo właście-
ciel sklepu lokuje na uboczu swój
samochód, rozściela gumowy dywa-
nik, uruchamia przenośny, bateryj-
ny odbiornik radiowy, rozpala ogień
w kamiennym piecyku, stawia na
nim rondel. Odkorkowuje flaszkę
whisky i czuje się, jakby był przy-
najmniej bohaterem Fenimora Co-
opera.

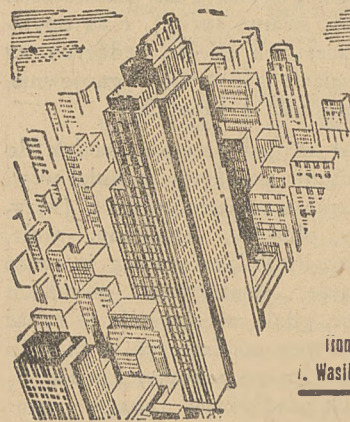
Tam zaś, skąd przybył — na Pią-
tej Avenue albo na Park Avenue pu-
sto i cicho dnia tego. Zamknięte
w ogromnych oszklonych wystawach
nudzą się woskowe kukły w grono-
stajowych i sobolich narzutach, ol-
śniewających, barwnych tualiaach—
ku zawiści prowincjonalistów, którzy
spłoszonymi stadkami snują się po
ulicach wymarłego miasta pod opie-
ką przewodników z Broadwayu w
barwnych czapkach.

Zupełnie inny obraz widzimy w
dzielnicach plebejskich: w murzyn-

skim Haarlemlie. W zamieszkałym
przez włoską, słowiańską i żydowską
biedotę — Down Tawnie, w brud-
nych i ponurych dzielnicach, przy-
ległych do słynnych doków nowo-
jorskich. Tu wszystko odbywa się
na ulicy: miejscowi mieszkańcy nie
mają środków i sposobów na uciecz-
kę w niedzielę za miasto. Ojcowie
rodzin przesiadują w knajpach, mat-
ki — przed bramami domów, dzie-
ci uzbrojone we własnej roboty ka-
rabiny i pistolety zabawiają się z
przejęciem w bandytów i detekty-
wów, lawirując pomiędzy ciężarów-
kami toczącymi się z łoskotem po
jezdni. Właśnie w taki dzień nie-
dzielny szczególnie uderza w oczy
owo nieciekawe oblicze miasta, jakaś
niesamowita mozaika.

Pochodzi to z wczesnego jeszcze
okresu imigracji: wychodzący z róż-
nych krajów, gdy znaleźli się na tym
obcym kontynencie, instynktownie
tulił się jeden do drugiego, osiedla-
li się wspólnie, w najbliższym są-
siedztwie, aby łatwiej było przy-
stosować się do odmiennych warun-
ków bytu. Toteż teraz w mieście
widzi się wyraźne granice poszcze-
gólnych dzielnic: tu polskie mia-
sto, dalej chińskie, tam znowu ukra-
ińskie, hiszpańskie, greckie.

D. c. n.

W Ameryce chętnie opowiadają,
jak to niektórzy spośród milionerów
rozpoczynali od groszowych zarob-
ków. Takie opowieści działają jesz-
cze na słabe głowy.

Nasz biedny Jonny codziennie wy-
myśla jakiś nowy, fantastyczny pro-
jekt, ażeby stać się bogatym. Kie-
dyś marzył o wyjeździe do Brazylii
i pracy w kopalniach szmaragdów,
później roził o skonstruowaniu sa-
mochodu z napędem rakietowym, to
znowu myślał o ożenku z córką za-
możnego właściciela sklepu...

Subtelna, przebiegła, a równocze-
śnie dość ordynarna propaganda,
obliczona na nieustanne podnieca-